

Fortellinger fra flyktingleiren

Billedkunstner Sophie Rodin fra Lierskogen fortsetter sitt arbeid for palestinske flyktninger i Libanon. Nå kommer hun med bok nummer to.

BRØBYGGER, BILLEDKUNSTNER OG FORFATTER. Sophie Rodin drar fra Lierskogen til Libanon for å gi sitt bidrag til en litt lysere tilværelse for de palestinske flyktingene.

STEIN STYVE

redaksjonen@lierposten.no

Boken heter «Flyktning i Libanon», og utgis i forbindelse med 60-årsjubileet for opprettelsen av staten Israel. Sophie Rodin har besøkt Libanon en rekke ganger, og boken er et resultat av hennes mange samtaler med palestinske flyktninger. «Flyktning i Libanon» er først og fremst en samling enkelt-historier, fortalt av barn og ungdom, voksne og eldre.

MINNER. Blant de 400 000 palestinske flyktingene i Libanon, er det et fåtall igjen som bodde i Palestina i 1948 og som kan fortelle om det tunge oppbruddet. Felles for dem er deres sterke lengsel etter hjemlandet, men etter 60 års venting som statsløs i et fremmed land, er det ofte kun bitterheten igjen. De minnes - med en blanding av sinne og sødme - barndomstiden i Palestina, med duften av sitrusfruktene og fredelig sameksistens med sine arabiske og jødiske naboer.

- Palestina var et velsignet land, folk var venner og levde i fred, forteller 75 år gamle Ghazalah.

EN FRAMTID? De eldre underviser de unge om Palestina, men ungdommen har et fjernt og uvirkelig bilde av beste- og oldeforeldrenes hjemland. De er uten minner, født og oppvokst i flyktingleirene, og opptatt av helt andre ting enn drømmen om Palestina. Noe som faller de eldre tungt for brystet.

Livet i flyktingleirene er trangt og fattigslig, og mange ungdommer mangler framtidstro. Palestinerne er nederst på rangstigen, stigmatisert og uten sosiale rettigheter. Flyktingleirene har egne skoler og eget helsevesen, finansiert av midler fra FN. Flere unge, særlig gutter, dropper tidlig ut av skolen. Men mange er også fylt av et visst håp om at de engang kan få seg utdanning og en jobb.

LIVET GÅR VIDERE. «Flyktning i Libanon» er ingen politisk bok i den forstand at Sophie Rodin ikke kommenterer den politiske situasjonen. Hun er opptatt av å vise den menneskelige siden ved konflikten, den som ikke kommer fram i media. Hun lar enkelt-mennesket komme til orde. I samtalen har Sophie møtt mye sinne, sorg og frustrasjon, men hun blir samtidig slått av hvor sterke vi mennesker er - når vi må. I løpet av 60 års eksil i urolige Libanon, har flyktingene stadig opplevd at leirene er blitt bombet og ødelagt, senest i 2007.

- Men menneskene her har denne utrolige evnen til å krumme nakken, til å bygge opp igjen det som er rast i grus, igjen og igjen, sier Sophie.

Samtalene med flyktingene setter

forståelig nok også sine spor hos forfatteren. Mange av historiene som fortelles er sterke. Et liv så tett på uro og konflikter, resulterer i traumer og fortvilelse, og Sophie Rodin har til tider kjent seg ganske oppgitt og maktesløs, uten mulighet til å gi trøst.

KULTURARENAER. Da finner Sophie Rodin mening i å forsøke å gi barn og unge muligheten til en litt lysere hverdag i form av positiv kulturutfoldelse. Sophie er styreleder for Forum for kultur og internasjonalt samarbeid. Forumet har, i samarbeid med palestinerne, igangsatt prosjekter innen billedkunst, musikk og litteratur i leirene. De har åpnet egne kultursentra, der barn og unge kan få undervisning. De har bidratt med instrumenter, og studenter fra Norges musikkhøgskole har et eget undervisningsopplegg for barn og unge. Høyskolens rektor samler erfaringene i et eget kapittel i boka under tittelen «Kultur som brobygger og arena for livsutfoldelse».

Sophie Rodin har også vært med på utsmynkningsarbeider i leirene, et kunstprosjekt som er beskrevet i hennes forrige bok - Via Maris. Hun er opptatt av at Forumets arbeid i Libanon ikke ses på hjelpearbeid, men kulturell utveksling.

- Av det jeg yter, får jeg like mye tilbake, sier hun.

PÅ BESØK TIL LIER. Sophie Rodin er i disse dager på nytt besøk i Libanon - hennes 20. i rekken siden hun var der for første gang i 1993. Denne gangen skal hun blant annet forsøke å opprette en vennskapsbarnehage med barnehagen på Nedre Stabæk, der Sophie bor. Hun ser for seg hvordan barnehagene kan bruke Internett for å fortelle historier til hverandre, tegne tegninger til hverandre og lære hverandre å kjenne. I september er det planlagt Lierbesøk av en delegasjon palestinere.